

RIGSADVOKATEN

Opsamling på det anklagerfaglige fokusområde om udnyttelse af covid-19-hjælpepakker

Rigsadvokaten, august 2023

Anklagemyndigheden udpeger hvert år en række anklagerfaglige fokusområder i retspraksis. Fokusområderne følges særligt nøje, og retspraksis om fokusområderne offentliggøres løbende i Anklagemyndighedens Vidensbase. Ved afslutning af et fokusområde udarbejdes en opsamling med de vigtigste konklusioner på baggrund af arbejdet med området og den retspraksis, der foreligger.

I juli 2023 blev fokusområdet vedrørende sager om skærpet straf for udnyttelse af covid-19-hjælpepakker afsluttet som anklagerfagligt fokusområde i retspraksis.

I denne opsamling kan du læse de vigtigste konklusioner, som tager udgangspunkt i den retspraksis, der er offentliggjort i Anklagemyndighedens Vidensbase, samt domme, der er trykt i Karnov.

Udnyttelse af covid-19-hjælpepakker efter straffelovens § 81 d

Med lov nr. 349 af 2. april 2020 indførtes straffelovens § 81 d, som gjorde det muligt at skærpe straffen for kriminalitet, der er begået med baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. I forbindelse hermed blev bestemmelsen udpeget som et anklagerfagligt fokusområde.

I april 2022 blev det anklagerfaglige fokusområde vedrørende dagældende § 81 d, stk. 1 og 4 afsluttet. Det blev samtidig besluttet, at fokusområdet skulle fortsætte i forhold til sager om skærpet straf for udnyttelse af covid-19-hjælpepakker. Det skyldtes, at disse sager afventede ikrafttrædelsen af en lovændring per 1. juli 2022 (lov nr. 893 af 21. juni 2022), som medførte, at straffen alene kunne forhøjes med indtil det dobbelte og ikke, som hidtil forudsat, indtil fire gange. Det fremgår af forarbejderne til loven (L 180 af 27. april 2022), at der fortsat skal kunne idømmes tillægsbøder, der er fire gange så høje som den tillægsbøde, som de pågældende ville være idømt i sager, der ikke omhandler svindel med covid-19-hjælpepakker. Formålet med at opretholde fokusområdet vedrørende straffelovens 81 d var at følge og sikre, at anklagemyndigheden nedlagde påstande i overensstemmelse med det ændrede strafniveau, og at lovændringen blev fulgt i retspraksis.

Der har siden været to afgørelser i Højesteret i sager om svindel med hjælpepakker (U.2022.4820H/AM2022.09.09H og U.2022.4486H/AM2022.09.09H2), hvor det er slået fast, at straffen i overensstemmelse med forudsætningerne bag lempelsen af § 81 d, skal fastsættes til det dobbelte af normalstraffen, og der samtidig fortsat skal idømmes en tillægsbøde, som er fire gange højere end normalbøden.

Ved Højesterets dom i [U.2022.4486H](#) blev T således straffet med 2 års fængsel og tillægsbøde på 2.375.000 kr. samt rettighedsfrakendelse i 5 år, jf. straffelovens § 289 a, jf. § 81 d, stk. 1, og stk. 3, ved fremstilling af falske ansættelseskontrakter og lønsedler med henblik på at opnå uberettiget lønkompensation for i alt ca. 1.700.000 kr., heraf 1.100.000 kr. forud for ikrafttræden af straffelovens § 81 d. Tillægsbøden vedrørte alene forhold begået efter ikrafttræden af § 81 d.

I [U.2022.4820H](#) udtalte Højesteret, at der ikke i forarbejderne til straffelovens § 81 d eller til lovændringen i 2022 er grundlag for, at der skal udvises tilbageholdenhed med anvendelse af betinget straf, herunder med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, jf. herved lov nr. 152 af 18. februar 2015 om ændring af bl.a. straffeloven (samfundstjeneste m.v.). T blev straffet med 1 års betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste og tillægsbøde på 1.125.000 kr., jf. straffelovens § 289 a, jf. § 81 d, stk. 1, og stk. 3, ved at have indsendt ansøgning med henblik på uberettiget at opnå lønkompensation for i alt ca. 285.000 kr.

Samfundstjeneste kan således anvendes i sager om svindel med covid-19-hjælpepakker, hvis betingelserne (herunder gerningsmandens egnethed) i øvrigt er opfyldt. Der er tale om en samlet vurdering af gerningen og gerningsmanden, se hertil Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om samfundstjeneste, [pkt. 5.3.3.](#)

Af øvrig retspraksis kan bl.a. henvises til følgende domme:

[AM2023.02.02Ø](#):

T blev straffet med 7 mdr. betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste og tillægsbøde på 330.000 kr., jf. straffelovens § 289 a, jf. § 81 d, stk. 1, og stk. 3, ved at have indsendt ansøgning med henblik på uberettiget at opnå lønkompensation for i alt 84.000 kr.

AM2023.01.27V2:

T blev straffet med 1 års betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste og tillægsbøde på 725.000 kr. jf. straffelovens § 289 a, jf. til dels § 81 d, stk. 1, og stk. 3, ved at have indsendt ansøgninger med henblik på uberettiget at opnå lønkomensation for i alt ca. 300.000 kr., heraf vedrørte 182.000 kr. uberettigede ansøgninger efter ikrafttræden af straffelovens 81 d.

AM2023.03.10Ø:

T blev straffet med 8 måneders betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste og tillægsbøde på 400.000 kr., jf. straffelovens § 289 a, jf. § 81 d, stk. 1, og stk. 3, ved at have indsendt ansøgninger med henblik på uberettiget at opnå lønkomensation for i alt ca. 100.000 kr.

AM2023.05.10Ø2:

T1 blev straffet med 10 måneders betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste og tillægsbøde på 560.000 kr., jf. straffelovens § 289 a, jf. § 81 d, stk. 1, og stk. 3, ved at have indsendt ansøgninger med henblik på uberettiget at opnå kompensation (140.000 kr.) for aflyst arrangement grundet covid-19-situationen. T2 blev straffet med 1 år og 2 måneders betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste og tillægsbøde på 820.000 kr., jf. straffelovens § 289 a, jf. § 81 d, stk. 1, og stk. 3, ved at have indsendt ansøgninger med henblik på uberettiget at opnå kompensation (205.000 kr.) for aflyst arrangement grundet covid-19-situationen. Tillægsstraf, jf. straffelovens § 89, til bødevedtagelse.

Det er Rigsadvokaten og statsadvokaternes vurdering, at domstolene følger intentionerne bag lovændringen om udmåling af henholdsvis fængselsstraf og tillægsbøder for udnyttelse af økonomiske hjælpepakker, og at fokusområdet er tilstrækkeligt afklaret.

Rigsadvokaten og statsadvokaterne har derfor besluttet at afslutte området som et anklagerfagligt fokusområde den 1. juli 2023.